

Θάνος Τσίγκος, Το λιμάνι, 1959, ελαιογραφία σε μουσαμά, από την περιοδική έκθεση του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Άνδρου.

ΤΕΧΝΗ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

Έλληνες εικαστικοί της Διασποράς, έργα από χαρτοπολτό, βυζαντινά νανουρίσματα αλλά και Jeff Koons και Damien Hirst πρωταγωνιστούν στο πολιτιστικό μενού του καλοκαιριού.

// ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ //

01. Το Blame Game Portfolio, ένα σετ από 10 μοναδικά τυπώματα του Kaws στη Hofa Gallery. 02. Έργο του Jozef Robakowski από την έκθεση «Sleeping with a tiger». 03. Τάνια Δημητρακοπούλου, «A Slash of Blue», 2020, ελαιογραφία σε μουσαμά. 04. Γιάννης Γαΐτης, Άτιτλο, από την έκθεση «Paper».

ΤΗΝΟΣ
ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ένα πυκνό δάσος «απλώνεται» στις αίθουσες του Μουσείου Κώστα Τσόκλη. Κλαδιά κατάφορτα με άνθη, θάμνοι κόκκινοι και κορμοί γυμνοί ξεφεύγουν από το ζωγραφικό πλαίσιο και εκτείνονται στους τοίχους, παρακινώντας μας να επαναπροσδιορίσουμε τον ρόλο που έχει η φύση στη ζωή μας. «Μια μέρα, μια μικρή αποκάλυψη έγινε ο καινούργιος οδηγός της ευαισθησίας μου», έγραφε το 1973 ο Κώστας Τσόκλης. «Ένα δέντρο, που η συνεχώς μεταβαλλόμενη εικόνα του ομόρφαινε τη ζωή μου, έσπασε και μου αποκάλυψε τη συγκεκριμένη και διαρκή του αλήθεια: “το ξύλο”, που ήταν τόσο καιρό κρυμμένο κάτω από την εφήμερη εικόνα του. Και αγάπησα με πάθος αυτήν τη θαυμάσια πληγή και βρήκα μια αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στο αντικείμενο, την ύλη και τη φύση, και με την τελευταία μου δουλειά προσπάθη να ενώσω σε ένα μόνο καλλιτεχνικό γεγονός την εικόνα, την πηγή της εικόνας και τη χρησιμοποίηση αυτής της πηγής». Στην έκθεση «Δέσση», παλαιότερα και νέα έργα του Κώστα Τσόκλη αναδεικνύουν το δέντρο ως διαρκές ερέθισμα και ιχνηλατούν τους τρόπους με τους οποίους το απέδωσε στη μακρόχρονη διαδρομή του.

Έως 30/09, Μουσείο Κώστα Τσόκλη, Κάμπος, tsoclimuseum.gr

ΑΝΔΡΟΣ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

«Η Ελλάδα είναι φυλακή», δήλωνε το 1953 ο αυτοδίδακτος γλύπτης Takis, αναχωρώντας για το Παρίσι. Η έκθεση «Αφαιρετικές προσεγγίσεις Ελλήνων καλλιτεχνών της Διασποράς» φωτίζει το έργο και τη διαδρομή Ελλήνων εικαστικών που διέπρεψαν στη διεθνή σκηνή, ακολουθώντας την αφαίρεση ως κύρια τάση. Κάποιοι από αυτούς, όπως η ελληνικής καταγωγής Lynda Benglis, γεννήθηκε στην Αμερική και άφησε το δικό της στίγμα στο καλλιτεχνικό προσκήνιο της Νέας Υόρκης, και άλλοι, όπως ο Γιάννης Κουνέλλης ή η Chryssa, βρίσκονταν πολύ στενά τα όρια της χώρας τους, έφυγαν για να έρθουν σε επαφή με την ευρωπαϊκή και αμερικανική πρωτοπορία, και να ανακαλύψουν νέες τάσεις και ιδέες. Η έκθεση, την οποία επιμελείται ο διευθυ-

01.

ντής του Ιδρύματος Γουλανδρή, Κυριάκος Κουτσομάλλης, περιλαμβάνει έργα της αφρόκρεμας των Ελλήνων μοντερνιστών, οι οποίοι, όπως υποστηρίζει ο επιμελητής, ήταν «στην πλειονότητά τους δημιουργοί που είχαν το σθένος να επιχειρούν υπερβάσεις και να αφουγκράζονται τα μηνύματα των καιρών».

Έως 27/09, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Χώρα, goulandris.gr

ΠΑΡΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Η ζωγράφος Τάνια Δημητρακοπούλου «δανείζεται» τον τίτλο από το επτάστιχο ποίημα της Αμερικανίδας Emily Dickinson «A slash of Blue», για να βαφτίσει τη νέα ατομική της έκθεση, σε επιμέλεια της Ίριδας Κρητικού. Σε πρώτη ανάγνωση, θαρρείς πως οι στίχοι μιλούν τρυφερά για το σούρσιμο και το ξημέρωμα, για τα χρώματα που διαδέχονται το ένα το άλλο. Στην πραγματικότητα, ωστόσο, οι μελετητές του έργου της υποστηρίζουν πως η τολμηρή ποιήτρια σχολιάζει

μέσα από γνώριμες εικόνες κάτι πιο σημαντικό: δεν περιγράφει απλά τις αντιθέσεις στον ουρανό καθώς ηλιοβασίλει η αυγή, αλλά μιλά για τον εμφύλιο πόλεμο που είχε ξεκινήσει στις Ηνωμένες Πολιτείες, το 1861, ενώ τα χρώματα στα οποία αναφέρεται είναι αυτά των αντίπαλων δυνάμεων. Έτσι, και η ζωγράφος αποτυπώνει στον καμβά οικείες σκηνές με παιδιά να παίζουν στην άμμο, και λουόμενους να προσπαθούν να αντισταθούν στην ορμή των κυμάτων, δεν θέλει όμως να περιορίσουμε τη σκέψη μας σε αυτές. Δεν επιθυμεί απλά να περιγράψει πιστά την πραγματικότητα, αλλά μας παροτρύνει να δώσουμε βάρος στο συναισθηματικό αποτύπωμα αυτών των στιγμών, θυμίζοντάς μας πως η ζωή πρέπει να γιορτάζεται σε κάθε ευκαιρία.

Έως 25/08, Χώρος τέχνης TWO'S, Νάουσα, twos.gr

ΜΥΚΟΝΟΣ
ΔΙΑΣΗΜΟΙ «ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ»

Ο διάσημος κόκκινος λαγός του Jeff Koons στέ-

02.

© ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

04.

© ΤΑΝΙΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

03.

Η ΕΚΘΕΣΗ «ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ» ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΦΡΟΚΡΕΜΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΤΩΝ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΗΤΑΝ «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΤΟ ΣΘΕΝΟΣ ΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΝ ΥΠΕΡΒΑΣΕΙΣ».

κεται δίπλα στα πατίνια του Damien Hirst, τους πίνακες του George Kondo, τα τυπώματα του Kaws και το donut με φράουλα του Banksy. Η γκαλερί Hofa σε συνεργασία με την πλατφόρμα επενδύσεων ψηφιακής τέχνης ARTCELS παρουσιάζει την έκθεση «XXI», συγκεντρώνοντας μερικούς από τους σημαντικότερους προβευτές της τέχνης του 21ου αιώνα. Η έκθεση θα είναι διαθέσιμη και διαδικτυακά μέσω της επίσημης ιστοσελίδας της Hofa Gallery, προσφέροντας έτσι τη δυνατότητα σε όσους δεν θα βρίσκονται στο νησί να περιηγηθούν ψηφιακά. **Από 27/08 έως 10/09, Hofa Gallery, Χώρα, thehouseoffineart.com**

ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Σφικωτήρες, χάντρες, αγγεία με γραπτή διακόσμηση, χάλκινα όπλα, λίθινα εργαλεία, σφραγιδολίθοι και χρυσά κοσμήματα που έχει φέρει στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη βεβαι-

ώνουν πως το κυκλαδικό αρχιπέλαγος υπήρξε αναπόσπαστο μέρος του μυκηναϊκού κόσμου. Η έκθεση «Από τον κόσμο του Ομήρου. Τήνος και Κυκλάδες στη Μυκηναϊκή εποχή» αφηγείται, μέσα από 150 επιλεγμένα αντικείμενα, μια σχεδόν άγνωστη πτυχή του κυκλαδικού παρελθόντος. Με επίκεντρο τα ευρήματα του σπάνιου για ολόκληρο το Αιγαίο μυκηναϊκού θολωτού τάφου της Αγίας Θέκλας στην Τήνο (13ος-12ος αιώνας π.Χ.) -ο τάφος ανακαλύφθηκε τυχαία, κατά τη διάρκεια διάνοιξης επαρχιακού δρόμου-, αντλούμε χρήσιμες πληροφορίες για τα ταφικά έθιμα, την κοινωνική οργάνωση και την τέχνη στις Κυκλάδες στους τελευταίους αιώνες της 2ης χιλιετίας π.Χ. Παρουσιάζονται επίσης ευρήματα από τον θολωτό τάφο στα Αγγελικά της Μυκόνου, όπως και από άλλες προϊστορικές θέσεις στο Αιγαίο, όπως η Νάξος, η Πάρος, η Μήλος, η Δήλος, η Θήρα και η Κέα. Την έκθεση διοργανώνει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων,

σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Ίδρυμα του Ομίλου Πειραιώς.

Έως 31/10, Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου, Χώρα, τηλ. 22890-22325

ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Η αρχαιολόγος Φωτεινή Ζαφειροπούλου αφιέρωσε σχεδόν τέσσερις δεκαετίες από τη ζωή της στη μελέτη και προστασία των αρχαιοτήτων στις Κυκλάδες. Τη δεκαετία του 1960 αρχίζει πρώτη τις ανασκαφές στα Κουφονήσια, καταδεικνύοντας τη σημασία αυτών των μικρών νησιών, ιδιαίτερα κατά την Πρωτοκυκλαδική περίοδο. Η έκθεση «Ιχνη. Η Αρχαιολογία των Κουφονησιών» παρουσιάζει εντυπωσιακά ευρήματα από οικισμούς και νεκροταφεία, τα οποία αποκαλύπτουν την ιστορία κατοίκισής τους από την πρώτη φάση της Εποχής του Χαλκού. Τα εκθέματα πλαισιώνονται από φωτογραφικό και σχεδιαστικό υλικό, καθώς και από βιντεοπροβολές με συνεντεύξεις των ανασκαφών.

Έως 15/10, Αρχαιολογική Συλλογή Κουφονησιού, Πάνω Κουφονήσι, τηλ. 22850-74565

ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Το έργο «Η ιστορία του Στρατιώτη» (1918), σε σύνθεση του Igor Stravinsky και λιμπρέτο του C.F. Ramuz, είχε εξαρχής σαφείς οδηγίες για τη σκηνική του μεταφορά: «Για να διαβαστεί, να παιχτεί και να χορευτεί». Με αυτό, λοιπόν, το απαιτητικό έργο, που προϋποθέτει συνδυασμό διαφορετικών τεχνών (απαγγελία, χορό, θέατρο, μουσική), ολοκληρώνει την 5η του διοργάνωση το Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής Κουφονησιών. Η ιδέα για την ένταξή του στο πρόγραμμα του φεστιβάλ ανήκει στον καλλιτεχνικό διευθυντή του επιτυχημένου θεσμού, Κορνήλιο Μιχαηλίδη, και στον καλλιτεχνικό σύμβουλο της παράστασης, Μιχαήλ Μαρμαρινό. Το έργο, που βασίζεται στο λαϊκό ρωσικό παραμύθι «Ο Στρατιώτης και ο Θάνατος», και μιλά για έναν εξαθλιωμένο στρατιώτη τον οποίο περιπαίζει ο Διάβολος/Θάνατος, οδηγώντας τον στην καταστροφή, θα ερμηνεύσει ένα σύνολο εξαιρετικών συντελεστών στο Δημοτικό Σχολείο Κουφονησιών. Η είσοδος είναι ελεύθερη στο κοινό.

29/08, Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής Κουφονησιών, koufonisiaclassical.com

01. Εγκατάσταση του Κωστή Βελώνη στα Σφάγια της Ύδρας με ορειχάλκινα νεκρικά προσωπεία αγωνιστών του 1821. 02. Πήλινο θήλαστρο. Μύκονος, β' μισό 14ου αι. π.Χ. στην έκθεση «Από τον κόσμο του Ομήρου. Τήνος και Κυκλάδες στη Μυκηναϊκή εποχή».

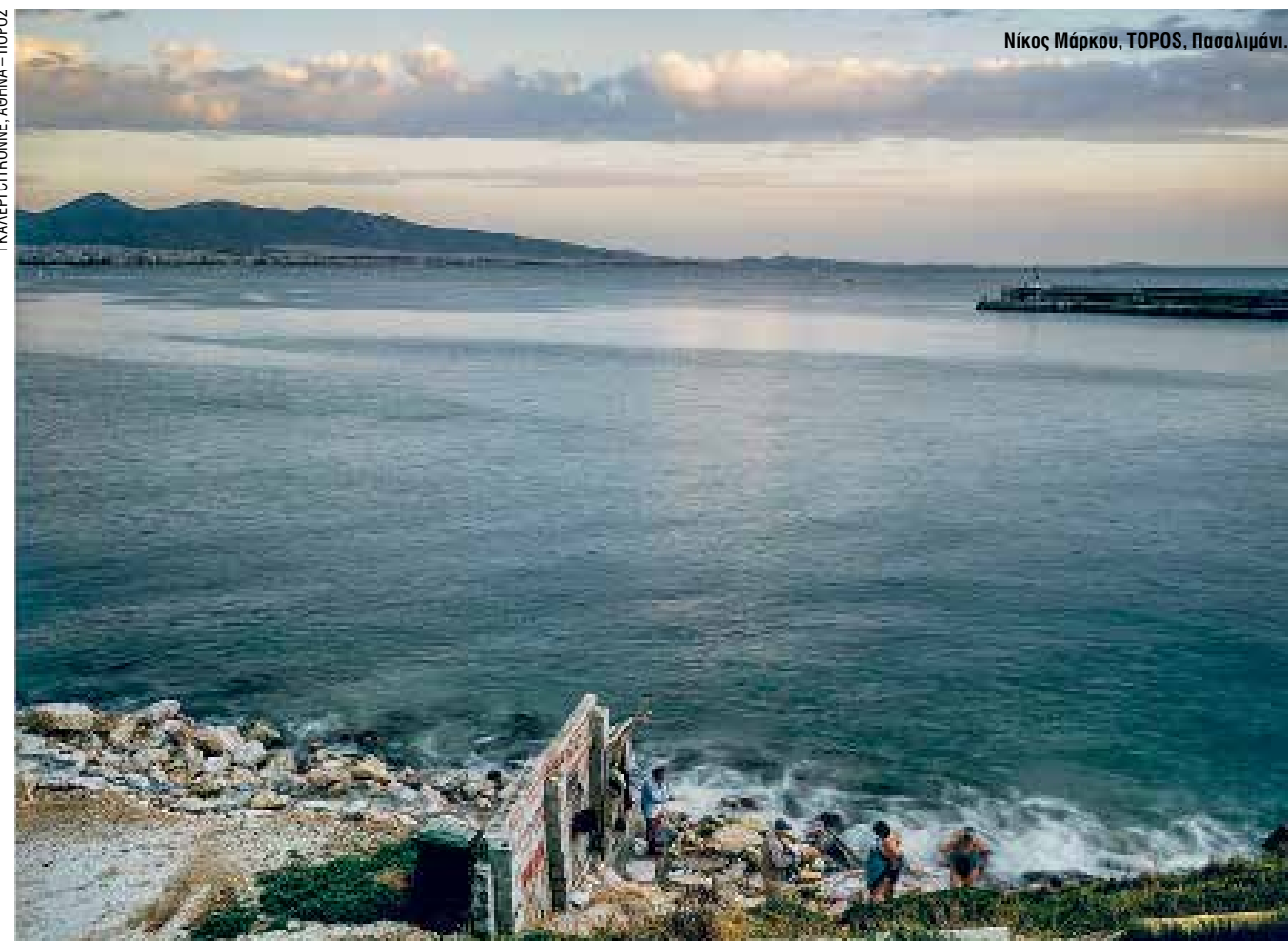
01.

02.

© ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ, Κ. ΞΕΝΙΚΑΚΗΣ

ΓΚΑΛΕΡΙ ΟΥΤΡΟΝΝΕ - ΑΘΗΝΑ - ΠΟΡΟΣ

Νίκος Μάρκου, ΤΟΠΟΣ, Πασαλιμάνι.

ΥΔΡΑ ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ '21

Στα σχολικά βιβλία της Ιστορίας, οι ήρωες του 1821 παρουσιάζονται ατρόμητοι και αποφασισμένοι μπροστά στον εχθρό. Δεν κυριεύονται από πάθη, δεν πονούν, δεν διστάζουν, δεν είναι μικροπρεπείς, ενώ τις πράξεις και τα λόγια τους δεν υπαγορεύει κανένα προσωπικό συμφέρον. Όμως, μια τόσο «αποστειρωμένη» αφήγηση της ιστορίας σχετικά με την ομοψυχία των αγωνιστών, την ίδρυση του ελληνικού κράτους και την αυτόματη στροφή μας προς τη Δύση, μας αφήνει ελάχιστα περιθώρια να αισθανθούμε πιο κοντά στους πρόγονούς μας και σίγουρα δεν εξηγεί τις αντιφάσεις που μας χαρακτηρίζουν ως έθνος.

Η εγκατάσταση «199» του Κωστή Βελώνη, όσα και τα χρόνια που μας χωρίζουν από την κήρυξη της Επανάστασης, αποτίνει φόρο τιμής στο ιστορικό γεγονός, καλώντας μας ταυτόχρονα να αναλογιστούμε τα βαρίδια της συλλογικής μας μνήμης και της εθνικής μας ταυτότητας.

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΥΝ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΑΠΛΗΣΤΙΑΣ: ΑΛΛΟΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΡΥΠΑΝΣΗ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ.

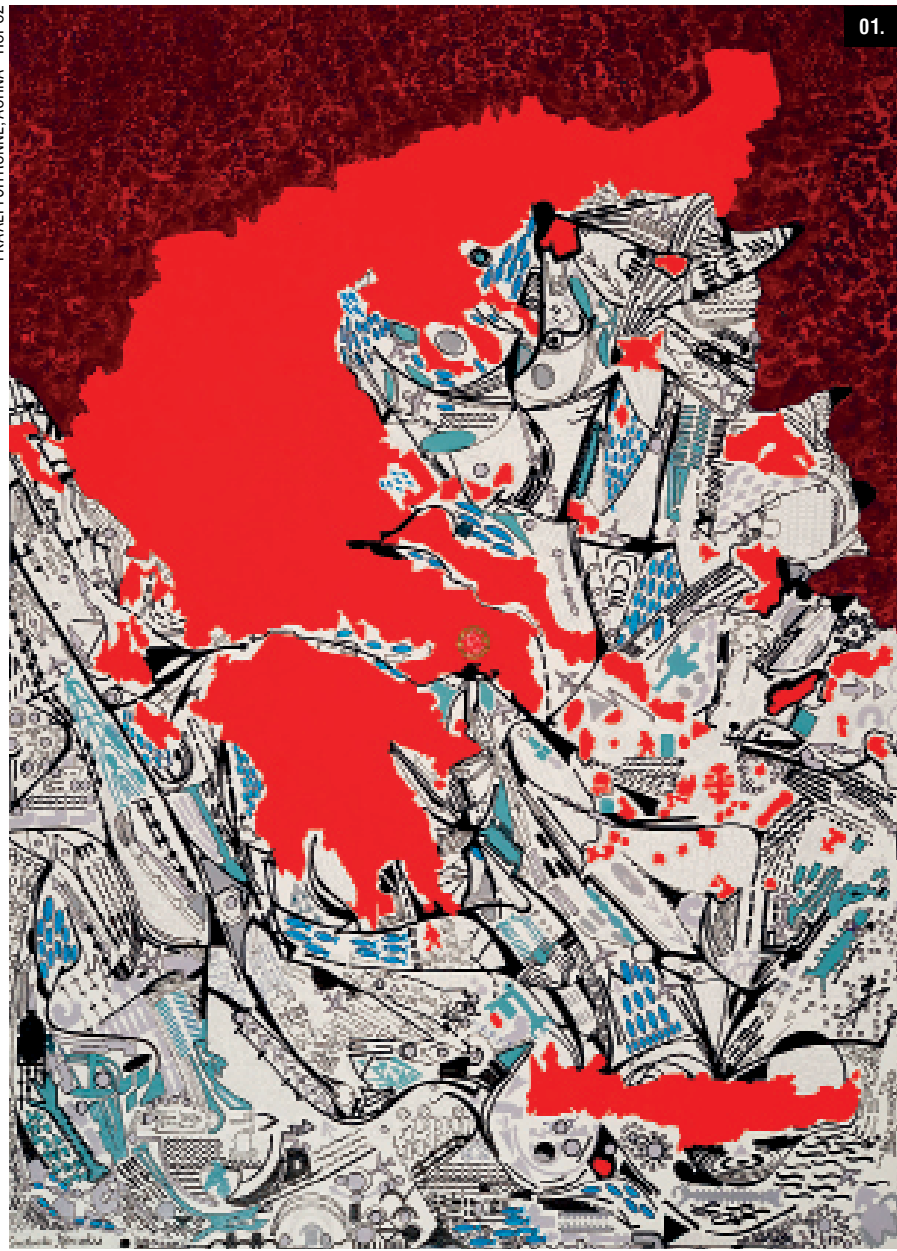
Οκτώ νεκρικά προσωπεία των αγωνιστών της Επανάστασης, προερχόμενα από τη συλλογή του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου της Αθήνας, τοποθετούνται στον χώρο των παλιών Σφαγείων του νησιού, κάνοντας ένα «σιωπηρό» σχόλιο για τη σημασία της θυσίας αλλά και τη φθαρτή φύση του ανθρώπου.

Έως 01/11, Σφαγεία Ύδρας, deste.gr

ΠΟΡΟΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

Αθήνα, Πειραιάς, Δραπετσώνα: τόποι σημαδε-

μένοι από την παρουσία του ανθρώπου. Στις φωτογραφίες του Νίκου Μάρκου, ωστόσο, η ανθρώπινη φιγούρα υπονοείται, δεν φαίνεται. Η έκθεση «Νίκος Μάρκου, Τόπος», σε επιμέλεια της Τατιάνας Σπινάρη-Πολλάρη, περιλαμβάνει εικόνες με αστικά και φυσικά τοπία, που μαρτυρούν τις συνέπειες της ανθρώπινης απληστίας: αλλοίωση της φυσιογνωμίας του περιβάλλοντος, ρύπανση, καταστροφή. Κι ενώ μπορεί να είναι αυτή η πρόθεση του δημιουργού, να αναδείξει, δηλαδή, το περιβαλλοντικό ζήτημα, ο θεατής έχει τρόπο να «υπεκφεύγει» τα δυσάρεστα.

01.

01. Κωνσταντίνος Ξενάκης, «La mer Grecque», ελαιογραφία σε μουσαμά, 2013
02. Έργο της Εύας Γιαννακοπούλου από την έκθεση «Εξ Αποστάσεως» στο Λαζαρέτο.

ΡΕΘΥΜΝΟ ΤΕΧΝΗ ΣΤΟ ΧΑΡΤΙ

Η παραγωγή με την οποία ξεκίνησε το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης την εκθεσιακή του δραστηριότητα το φετινό καλοκαίρι έχει ως θέμα του το χαρτί, έναν από τους πιο παλιούς και αδιάψευστους μάρτυρες της ανθρώπινης δημιουργίας. Η έκθεση «Paper. Σχέδια, υδατογραφίες, χαρακτικά, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις από τη Μόνιμη Συλλογή του Μ.Σ.Τ. Κρήτης» σχεδιάστηκε τις τελευταίες ημέρες της καραντίνας από τη διευθύντρια του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, Μαρία Μαραγκού. Εστιάζει στην έννοια του απλού, του μη «καταναλωτικού» και, παράλληλα, συστήνει εκ νέου τα έργα της μόνιμης συλλογής, αυτήν τη φορά υπό διαφορετικό πρίσμα. Καλλιτέχνες, όπως ο Γιάννης Γαϊτής, η Ρένα Παπασπύρου, ο Χρόνης Μπότσογλου, η Λίξη Καλλιγά, αλλά και οι νεότεροι Μαρία Λοιζίδου και Ηλίας Παπαηλιάκης, αποδεικνύουν, μέσα από χαρακτικά, γλυπτά από χαρτοπολτό, φωτογραφίες, ακουαρέλες, παστέλ και ακρυλικά, προσχέδια, σημειώσεις και τελικά σχέδια, τις αμέτρητες εφαρμογές του χαρτιού. Έως 31/10, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης, cca.gr

ΑΠΤΕΡΑ ΧΑΝΙΩΝ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

Η Κρήτη δεν θα μπορούσε να λείπει, φυσικά, από τη σειρά συναυλιών που διοργανώνει η Εθνική Λυρική Σκηνή, με αφορμή τη συμπλήρωση 95 χρόνων από τη γέννηση του μεγάλου Έλληνα συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη. Κρητικός στην καταγωγή, επέλεξε να μείνει στα Χανιά για αρκετό διάστημα μετά την αποφυλάκισή του από τη Μακρόνησο. «Η Κρήτη ήταν τότε λυτρωτικός τόπος για μένα», είχε δηλώσει. Στο ρεσιτάλ θα παρουσιαστούν εμβληματικά του τραγούδια που σημάδεψαν τον ελληνισμό για περισσότερο από μισό αιώνα, κινηματογραφικές του επιτυχίες, με-

Το βλέμμα στέκεται πρώτα στο απέραντο γαλάζιο, έπειτα παρατηρεί το γκράφιτι που πληγώνει την παραλία, απολαμβάνει τη μαγευτική θέα της Αθήνας τη νύχτα και μετά διαπιστώνει τη συσώρευση τόνων τσιμέντου σε λίγα τετραγωνικά. Όπως σημειώνει και ο ίδιος: «Η φωτογραφία ωραιοποιεί, πάντα, το πρόβλημα». Έως 13/09, Citronne Gallery, citronne.com

Ο ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΟΣ ΞΕΝΑΚΗΣ

Η πολυσήμαντη εικαστική γλώσσα του Κωνσταντίνου Ξενάκη «δανείζεται» στοιχεία από τον αρχαίο κόσμο αλλά και από τη σύγχρονη ζωή. Ιερογλυφικά σημεία, το ελληνικό και το φοινικικό αλφάβητο αλλά και τα συστήματα των υπολο-

γιστών, το διαδίκτυο, μετατρέπονται σε «εργαλεία» που επέτρεψαν στον ανήσυχο δημιουργό να μιλήσει για την έλλειψη κατανόησης, τα αδιέξοδα του σύγχρονου κόσμου, την ασυμνευσία. Η έκθεση «Κωνσταντίνος Ξενάκης. Ελλάδα - Κώδικες Γραφής» στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Πόρου, παλαιά οικία του Αλέξανδρου Κορυζή, σε επιμέλεια της Τατιάνας Σπινάρη-Πολλάλη και της Μαρίας Γιαννοπούλου, εγκαινιάστηκε λίγες μόλις μέρες αφότου ο ιδεολόγος καλλιτέχνης έφυγε από τη ζωή τον περασμένο Ιούνιο. Λειτουργεί, έτσι, ως φόρος τιμής στο έργο και την προσφορά του στο εικαστικό γίγνεσθαι. Έως 04/10, Αρχαιολογικό Μουσείο Πόρου, τηλ. 22980-23276

02.

λοποιημένη ποίηση, αλλά και μεγαλειώδη λαϊκά του έργα. Ερμηνεύουν η Ρίτα Αντωνοπούλου, ο Θεόδωρος Βουτσιάκης, ο Ζαχαρίας Καρούνης και η Μπέττυ Χαρχλαύτη. Μαζί τους στο πιάνο, ο ενορχηστρωτής και Υπεύθυνος της Μουσικής Βιβλιοθήκης και του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, Γιάννης Μπελώνης, στενός συνεργάτης του Μίκη Θεοδωράκη για περισσότερο από μία δεκαετία. 25 & 26/08, Αρχαιολογικός χώρος Άπτερας, nationalopera.gr

ΡΟΔΟΣ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ

Μοιρολόγια από τον Μεσαίωνα, τραγούδια της Ξενιτιάς από την Αναγέννηση και βυζαντινά ναυουρίσματα συναντούν την κλασική μουσική και τα παραδοσιακά ακούσματα της Μικράς Ασίας, των Δωδεκανήσων, της Θράκης και της Λέσβου. Το 1ο Canto Human Voice Festival έχει θέμα του το «Ταξίδι». Εμπνευστής και καλλιτεχνικός του διευθυντής ο Ροδίτης βαρύτονος Δημήτρης Τηλιακός. Το φεστιβάλ θα ανοίξει με συναυλία-αφιέρωμα στη Μαρία Κάλλας, την ντίβα του λυρικού τραγουδιού. Τις συναυλίες συμπληρώνουν προβολές θεματικών ταινιών, εργαστήρια και masterclasses για τη φωνή, αλλά και ομιλίες από σημαντικά πρόσωπα από τον χώρο της τέχνης, της διάνοησης και της επιστήμης. Από 05 έως 12/09, 1ο Canto Human Voice Festival, Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου, cantofestival.art

Η ΠΟΛΥΣΗΜΑΝΤΗ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΞΕΝΑΚΗ «ΔΑΝΕΙΖΕΤΑΙ» ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΚΟΣΜΟ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΖΩΗ.

ΛΕΣΒΟΣ ΞΕΧΩΡΙΣΤΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Τα ουσιαστικά που χρησιμοποιούνται για να προσδιορίσουν συγκεκριμένη συμπεριφορά και οργάνωση ομάδων ζώων, όπως «σμήνος» και «αγέλη», παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το 1486 στο Βιβλίο του Saint Albans από τη Βρετανίδα Juliana Berners. Οι κατηγοριοποιήσεις αυτές βασίζονται στα ποιοτικά χαρακτηριστικά κάθε ομάδας, μαρτυρούν όμως, όπως εύστοχα σημειώνει ο ιδρυτής της πλατφόρμας K-Gold Temporary Gallery, Νικόλας Βαμβουκλής, μια διάθεση από την πλευρά των ανθρώπων να προσδώσουν κοινωνικές συνήθειες στα ζώα. Η έκθεση «Sleeping with a tiger», εμπνευσμένη από το ομότιπλο έργο της Maria Lassning, επικεντρώνεται στη σχέση μεταξύ των κοινωνιών που δημιουργούν άνθρωποι και ζώα, εξετάζοντας τις δυναμικές που τις διακρίνουν: τη συνύπαρξη, την κυριαρχία και τον αποκλεισμό. Έως 20/09, K-Gold Temporary Gallery, Αγία Παρασκευή, kgoldtemporarygallery.tumblr.com

ΙΘΑΚΗ Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Πέντε καλλιτέχνες με καταγωγή από την Ιθάκη επιχειρούν την επιστροφή τους στο νησί μετά από πολύχρονη απουσία. Σταθμεύουν στο Λαζαρέτο, το καταπράσινο νησάκι μέσα στο λιμάνι του Βαθέος, και παρουσιάζουν την ομαδική έκθεση «Εξ αποστάσεως». Το Λαζαρέτο στο παρελθόν λειτουργούσε ως φυλακή αλλά και ως λοιμοκαθατήριο, εμποδίζοντας τους δυνητικά μολυσμένους να προσεγγίσουν την Ιθάκη. Πώς τελεί κάποιος σε συνθήκες απομόνωσης όταν η «κανονικότητα» βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής; Οι συμμετέχοντες καλλιτέχνες, Εύα Γιαννακοπούλου, Διονύσης Λιβάνης, Αιμιλία Μωραϊτή, Φανούρης Μωραϊτής, Πάνος Σκλαβενίτης, εκτελούν περφόρμανς, παρουσιάζουν προβολές και εγκαταστάσεις μέσα από τις οποίες διαχειρίζονται την έννοια μιας μετέωρης επιστροφής. Από 12 έως 14/08, Λαζαρέτο, Βαθύ.